

Sant Joan Baptista d'Olesa

Olesa de Bonesvalls

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església. 08795 OLESA DE BONESVALLS

Coordenades:

Latitud: 41.3535
Longitud: 1.84898
UTM Est (X): 403716
UTM Nord (Y): 4578639

Classificació

Número de fitxa: 08146-2
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern Contemporani Neoclàssic
Segle: XII-XVIII
Any: 1776
Autor de l'element: Mestre de cases de Vilafranca, Joan Catllar.
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Número inventari: IPAC nº 2738, any 1987.
Generalitat:
Accés: Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Barcelona. Carrer del Bisbe, 5. 08002 BARCELONA
Fitxes associades:
Nucli antic
Autor de la fitxa: Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dj., 07/07/2005 - 02:00

Descripció

L'església parroquial de Sant Joan es troba al nucli antic d'Olesa. És un edifici d'una sola nau rectangular coberta amb volta de canó amb cinc llunetes per banda i capçalera recta

amb dues grans petxines i volta de quart d'esfera a l'interior. Teulada a dues vessants amb carener perpendicular a la façana. Corona l'edifici un ràfec de teulada inclinat amb una bola de pedra a la punta. Façana orientada a llevant amb porta centrada d'arc escarser o rebaixat de pedra treballada amb la data 1776 a la dovella principal. Quatre graons salven el desnivell amb l'interior. Sobre la porta hi ha un rosetó circular rematat per un ull de bou. profusament decorada. Al costat esquerre de la façana hi ha adossat el campanar. De base quadrada fins a la primera línia que sobresurt i després és muntat per dos cossos amb les arestes en xamfrà, coronat per una barana de balustres. Al cos superior té quatre finestres d'arc de mig punt, una a cada cara, una campana a l'obertura de migdia i a sota el rellotge. Fou bastit el 1808. La nau interior és de mamposteria emblanquinada. S'obren sis capelles, tres a cada banda cobertes amb voltes de creueria. La nau és de volta de mig punt amb una cornisa que distingeix la volta dels murs laterals, dividida la volta en cinc trams separats per arcs. Al peu de l'església, davant la porta, hi ha el cor amb balustrada de fusta, a sota, al costat dret, es conserva dins un buc al mur la pica baptismal. L'absis és quadrat i està coronat per una petxina, símbol de Sant Joan, patró de la parròquia., en el que es troba l'altar major. Adossat a l'església per la banda de l'absis hi ha la rectoria i la sagristia. La sagristia té un arc escarser de pedra amb les arestes treballades. A la paret de ponent hi ha la rectoria afegida. A la sagristia hi havia el cor de l'antiga església, i després de l'incendi del 1948 van quedar al descobert grafitis del segle XVI i XVII als panys inferiors de la volta amb noms de persones del poble. A les capelles laterals hi ha diferents retaules amb advocacions: entrant a la dreta, primer el de Sant Isidre, d'estil barroc de mitjan segle XVIII; segon, el del Nen de Praga (Santíssim Nom de Jesús) de mitjan segle XVI; tercer, el del Roser, datat a la segona meitat del segle XVI d'estil neoclàssic. Entrant a l'esquerra: primer el del Sant Crist d'estil neoclàssic; segon, el de Sant Sebastià, abans dedicat a Santa Madrona, de mitjan segle XVIII, neoclàssic; tercer, el del Sagrat Cor, d'inicis del XIX. Tots són de fusta menys el de l'Altar Major i el del Sagrat Cor que són d'estuc de guix. L'altar Major és dedicat a Sant Joan, d'estil neoclàssic però més gran que els altres, amb la data 1810 a un costat.

Observacions:

Està inclòs al catàleg d'elements a protegir del PGOU d'Olesa, 1989.

Història

Es desconeix la data exacta de la consagració de l'església, però per les restes es pot datar de començaments del segle XI. El primer document que l'esmenta és de l'any 1183 i ja diu que és parroquial, citada dins el domini del castell de Cervelló i sota el patronat d'aquests durant els segles XIII, XIV i XV. L'edifici possiblement substituï a un edifici anterior romànic i de petites dimensions que es mantingué fins el segle XVI, moment en què es fan obres i es comença a construir al costat la rectoria, iniciada el 1520. Les obres d'aquesta època s'allargarien durant tot el segle, afegint capelles al lateral de l'església. Hi ha una llicència del vicari general, del 18-3-1591 al rector, jurats i obrers d'Olesa i Cervelló per fer una capella a la Mare de Déu del Roser a un costat de l'església. El 1586 existia la capella i benefici de Sant Rafael. El 8 de març de 1601 s'erigí la confraria de la Preciosa Sang, autoritzada pel bisbe Coloma, senyor d'Olesa. El dia 11 d'agost de 1732 es donà llicència al rector per beneir una campana per a l'església i el 17 de novembre el vicari general dóna llicència per beneir dues noves campanes al rector Marcer. El 1740 es feren obres per col·locar el retaule de Santa Madrona. Al segle XVIII hi havia quatre

administracions: Sant Joan, el Roser, el Santíssim nom de Jesús i Sant Isidre. En quedar petita l'església i plena d'afegits s'optà per fer una nova, més gran i d'estil neoclàssic. Les obres començaren abans de 1776 amb diferents aportacions del poble en material i feina, obra encarregada al mestre de cases de Vilafranca, Joan Catllar. L'antiga església no fou enderrocada completament, ja que sembla quedar una part del mur de migdia al sector que donava al fossar, on hi ha un portal del que s'han perdut les dovelles i que sembla l'antiga entrada, així com sembla que hi havia un campanar d'espadanya. La diada de Sant Joan del 1777 es beneí la nova església essent rector Marià Marcer i sota la jurisdicció del territori del bisbe Gabí de Valladares. També es remodela la rectoria en aquesta època. L'any 1808 es bastí el campanar. El 1810 es construï l'altar major que és d'estuc. L'església es mantingué de la mateixa manera amb petites modificacions fins el 1936. Cal destacar que les obres no són artísticament molt destacables tot i que molt proporcionades ja que es tractava d'una parròquia relativament pobra. El 27 de juliol del 1936 va ser saquejada i van desaparèixer totes les imatges, les peces d'orfebreria per robatoris i incendi, així com tot el que hi havia a la rectoria que fou destruïda. Se salvà en part l'Arxiu parroquial i la resta d'elements gràcies a que una persona del poble va fer un envà a la porta impedit l'entrada. Les tres campanes foren tretes per fondre. L'any 1941 es començà a reconstruir la rectoria, però patí un incendi el 1948 i es tornaren a fer obres de consolidació, posant-se al descobert un portal adovellat de mig punt entre d'altres elements antics. Els set retaules de l'església es salvaren de la destrucció del 1936. El de l'Altar Major que és d'estuc i altres sis de petites dimensions que es troben als costats: el del Nen de Praga és de mitjans del segle XVI; el del Roser del 1596; els altres són posteriors. Després de la guerra es col·locà la campana que restà al campanar de l'Hospital, que després es va retirar en estar en mal estat i es va fondre. La campana actual és de bronze feta amb el de l'anterior i s'anomena Maria Marta. A partir del 1956 s'instal·là un rellotge al campanar. A la dècada dels vuitanta es va pintar l'església i s'hi feren obres de millora. Des del 1990 es troba il·luminat el temple exteriorment.

Bibliografia

GAVÍN, J.M. (1981). Inventari d'Esglésies. Alt Penedès. Baix Penedès. Garraf. Vol 10. Arxiu Gavín. Barcelona. LLORAC I SANTÍS, Salvador (1993). Olesa de Bonesvalls. Un paisatge, un passat i un present. Ajuntament d'Olesa de Bonesvalls Ajuntament . MISSER I VALLÈS, Salvador (1993). Olesa de Bonesvalls. Parròquia de Sant Joan i Hospital de Cervelló. Barcelona Arxiu Diocesà de Barcelona 1993. Catàleg Monumental de l'Arquebisbat de Barcelona Vol. 5/1. MONTE, M.A. (1987). Inventari de Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya. Fitxa nº 2738.

